

ด่วนที่สุด

ที่ กษ ๑๓๑๘/ ๕๓๕๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ศ21440 ส.ร. ก.๒๒
รับที่ : ส14186/59 ส.ร.
วันที่ : 12 ก.ย. 59 เวลา : 10:54

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๖๒ กันยายน ๒๕๕๙

สว. 337
วันที่ 12 ก.ย. 59
เวลา 11.10.

เรื่อง ขอความเห็นชอบต่อร่างปฏิญญาเพื่อยุติความมั่นคงอาหารเอเปค

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. ร่างปฏิญญาเพื่อยุติความมั่นคงอาหารเอเปค พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
๓. ความเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขอเสนอเรื่อง ขอความเห็นชอบต่อร่างปฏิญญาเพื่อยุติความมั่นคงอาหารเอเปคมาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องที่เสนอดังกล่าวนี้น่าจะเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง) กำกับบริหารราชการ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ เอเปค (Asia Pacific Economic Cooperation: APEC) เป็นกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างเขตเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๒ ประกอบด้วยสมาชิก ๒๑ เขตเศรษฐกิจ โดยมีเป้าหมายหลักคือ การส่งเสริมการค้าและการลงทุน รวมถึงความร่วมมือในมิติต่าง ๆ อาทิ ความร่วมมือด้านการเกษตร และความมั่นคงอาหาร

๑.๒ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ สาธารณรัฐเปรูจะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมรัฐมนตรีความมั่นคงอาหารเอเปค ครั้งที่ ๔ ระหว่างวันที่ ๒๖-๒๗ กันยายน ๒๕๕๙ ณ เมืองเพียวรา สาธารณรัฐเปรู ภายใต้หัวข้อการส่งเสริมตลาดอาหารของภูมิภาค (Enhancing the Regional Food Market) ซึ่งการประชุมดังกล่าวเป็นการประชุมระดับรัฐมนตรีของสมาชิกเอเปค เพื่อสร้างเสริมความร่วมมือด้านความมั่นคงอาหารระหว่างกันภายในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก โดยจะมีการรับรองปฏิญญาเพื่อยุติความมั่นคงอาหารเอเปคในระหว่างการประชุม

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี เนื่องจากเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย ตามมาตรา ๔ (๗) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

รัฐมนตรีความมั่นคงอาหารเอเปคจะให้การรับรองปฏิญญาฯ ดังกล่าว ในการประชุมรัฐมนตรีความมั่นคงอาหารเอเปค ครั้งที่ ๔ ระหว่างวันที่ ๒๖-๒๗ กันยายน ๒๕๕๙ โดยจะมีการประชุมที่เกี่ยวข้องตั้งแต่วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๙ ด้วย จึงจำเป็นต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

/๔. สำคัญ...

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ ร่างปณิญาฯ ดังกล่าว เป็นการแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการดำเนินงานเกี่ยวกับความร่วมมือด้านความมั่นคงอาหารระหว่างสมาชิกเอเปค โดยไม่มีการลงนามในร่างปณิญาดังกล่าว และไม่มีข้อผูกพันทางกฎหมาย (non-legal binding) ทั้งนี้ เอเปคเป็นเวทีการประชุมที่เกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างสมาชิก ซึ่งสมาชิกสามารถพิจารณาให้ความร่วมมือตามความสมัครใจ อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติ หากสมาชิกได้ตกลงร่วมกันในเรื่องสำคัญๆ เอเปคก็มีกลไกในการติดตามผล และที่ผ่านมาไทยได้ให้การสนับสนุนและดำเนินความร่วมมือในกรอบเอเปคมาโดยตลอด

๔.๒ สาระสำคัญของปณิญาฯ ประกอบด้วย ๗ หัวข้อหลัก คือ (๑) ข้อมูลทั่วไป ความท้าทายและโอกาสสำหรับความมั่นคงอาหารในภูมิภาค ซึ่งชี้ให้เห็นถึงความต้องการอาหารที่เพิ่มขึ้นจากอัตราการเติบโตของจำนวนประชากร ในขณะที่มีปัจจัยต่างๆ ที่จะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงอาหาร เช่น การเปลี่ยนแปลงสู่ความเป็นเมืองอย่างรวดเร็ว การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการบริโภคอาหาร การปฏิรูประบบอาหาร และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (๒) ตลาดอาหารในภูมิภาคและการค้า โดยการสนับสนุนข้อตกลงของรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับอาหารที่บรรจุอยู่ใน “ไนโรบี แพ็คเกจ” ขององค์การการค้าโลก สนับสนุนให้มีขั้นตอนของกฎระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับศุลกากรมีความคล่องตัวมากขึ้น และส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรรายย่อยในการเสริมสร้างขีดความสามารถทางการแข่งขันในภาพรวมในห่วงโซ่มูลค่าอาหาร (๓) ความยั่งยืนสำหรับระบบอาหารที่มีความยืดหยุ่นปรับตัวได้ โดยการปกป้อง อนุรักษ์และใช้ทรัพยากรดิน น้ำ ความหลากหลายทางชีวภาพ และป่าไม้อย่างยั่งยืน การใช้ทรัพยากรประมงทางทะเล และป่าไม้อย่างยั่งยืน การสร้างองค์ความรู้และประสบการณ์ของท้องถิ่น และการดำเนินการต่อสภาพภูมิอากาศอย่างเป็นมิตร (๔) นวัตกรรมและเทคโนโลยี โดยส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีว่าด้วยการป้องกัน การตอบสนอง และการลดภัยพิบัติ อำนวยความสะดวกให้กับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และสนับสนุนการวิจัยเกี่ยวกับอุปทานอาหารและโภชนาการ (๕) การพัฒนาชนบทและเขตเมือง โดยใช้แนวทางนโยบายอย่างครอบคลุมเพื่อให้ทำให้เกิดความมั่นคงอาหารและการพัฒนาชนบทและเขตเมือง การกระตุ้นธุรกิจเกษตร ประมง และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในกิจการวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดเล็ก และขนาดย่อมอย่างครอบคลุม และตระหนักถึงความเท่าเทียมทางเพศและการเข้ามามีส่วนร่วมของเยาวชน (๖) โครงสร้างพื้นฐาน การลงทุนและการบริการเพื่อความมั่นคงอาหาร โดยการส่งเสริมให้เกิดสภาพแวดล้อมที่น่าสนใจเพื่อส่งเสริมการลงทุน ส่งเสริมการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐาน เทคโนโลยีและบริการที่มีคุณภาพสูงในการจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการ และดำเนินการเพื่อลดการสูญเสียอาหารและอาหารเหลือทิ้ง และ (๗) การเข้าสู่ระบบอาหาร ในปี ค.ศ.๒๐๒๐ โดยดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อการบรรลุเป้าหมายระบบอาหารในปี ค.ศ. ๒๐๒๐ การทบทวนโครงสร้างและกระบวนการดำเนินงานของหุ้นส่วนเชิงนโยบายด้านความมั่นคงอาหาร และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

๔.๓ เนื่องจากร่างปณิญาฯ ดังกล่าวอยู่ระหว่างเวียนให้สมาชิกให้ข้อคิดเห็น ซึ่งสาธารณรัฐเปรู เจ้าภาพจะจัดให้มีการประชุมเพื่อหารือข้อยุติในวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๙ ก่อนการประชุมรัฐมนตรีความมั่นคงอาหารเอเปค กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้ว เห็นควรขอความเห็นชอบในหลักการจากคณะรัฐมนตรีในการให้ความร่วมมือ กับสมาชิกอื่นๆ ของเอเปคในการดำเนินการเพื่อหาข้อสรุปเกี่ยวกับร่างปณิญาฯ และให้การรับรองเอกสารในการประชุมรัฐมนตรีความมั่นคงอาหารเอเปค จะมีขึ้นระหว่างวันที่ ๒๖-๒๗ กันยายน ๒๕๕๙

๔.๔ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้มีหนังสือสอบถามความเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และภายนอกกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เช่น กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย และสภาเกษตรกรแห่งชาติ และได้ประสานภายในแล้วทราบว่า ในขั้นนี้ ไม่มีหน่วยงานใดขัดข้องกับร่างปณิญาฯ

๔.๕ กระทรวงการต่างประเทศ โดยกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย แจ้งว่า ไม่มีข้อขัดข้องในสารัตถะและถ้อยคำโดยรวมของร่างปฏิญญาฯ และโดยที่ร่างปฏิญญาฯ เป็นเอกสารแสดงเจตนารมณ์ทางการเมืองเพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านความมั่นคงทางอาหารในกรอบเอเปค โดยไม่มีถ้อยคำหรือบริบทใดที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีตามกฎหมายระหว่างประเทศ ร่างปฏิญญาฯ จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญฯ อย่างไรก็ตาม โดยที่ร่างปฏิญญาฯ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทยในทางนโยบายและเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน ส่วนราชการเจ้าของเรื่องจึงอาจพิจารณาเสนอร่างปฏิญญาฯ ดังกล่าวให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขอเสนอเรื่องให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๕.๑ ให้ความเห็นชอบในหลักการต่อร่างปฏิญญาฯ เพื่อยืนยันว่าด้วยความมั่นคงทางอาหารเอเปค และหากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขที่ไม่ใช่สาระสำคัญหรือขัดต่อผลประโยชน์ของไทย ขอให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดำเนินการต่อไปโดยไม่ต้องขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีอีก

๕.๒ อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเข้าร่วมรับรองร่างปฏิญญาฯ ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(ฉัตรชัย สาริกัลยะ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

กองเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ

โทร/โทรสาร ๐ ๒๕๗๙ ๕๘๓๒

E-mail siriwat.suwan@gmail.com